

Besluit **Accreditatierapport en -besluit met een positieve beoordeling van de accreditatieaanvraag voor de opleiding Bachelor in de modetechnologie (professioneel gerichte bachelor) van de Hogeschool Gent**

datum	1. Inleiding
25 januari 2012	Bij brief van 17 mei 2011 heeft het instellingsbestuur van de Hogeschool Gent te Gent een accreditatieaanvraag ingediend bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)
onderwerp	voor de opleiding Bachelor in de modetechnologie (professioneel gerichte bachelor). Deze aanvraag is ontvangen op 19 mei 2011 en ontvankelijk verklaard op 15 juli 2011.
accreditatierapport en -besluit (#5216)	
bijlagen	
-	De accreditatieaanvraag steunt op het visitatierapport van een externe beoordeling uitgevoerd door een visitatiecommissie ingesteld door de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA). Op 21 november 2011 vond op verzoek van de NVAO een hoorzitting plaats waarbij leden van de visitatiecommissie en de instelling in elkaars aanwezigheid werden gehoord in verband met de door de commissie gesignaleerde tekorten, de als onvoldoende beoordeelde facetten en de facetafwegingen op onderwerpniveau. De NVAO stoelt haar accreditatiebesluit mede op de informatie die naar aanleiding van deze hoorzitting naar voor is gebracht.

De visitatiecommissie kende de volgende samenstelling:

Voorzitter:

- Gilbert Vandeputte, is gepensioneerd industrieel ingenieur textiel, maar nog actief als raadgever in de Europese en Belgische beroepsvereniging van fabrikanten van veiligheidsmateriaal;

Leden:

- Ingeborg Rottiers, is in 2005 afgestudeerd aan de opleiding confectie en werkt sinds 2009 als modellist (domeindeskundige);
- Rob Senden, is socioloog en sinds 1994 directeur van het Instituut voor vorming en onderzoek in de confectie (domeindeskundige);
- Arno Libotton, is als hoofddocent verbonden aan de Vrije Universiteit Brussel – Vakgroep Onderwijskunde (onderwijsdeskundige);

Secretaris:

- Lieve Paternoster.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 16, 17 en 18 maart 2010. Het visitatierapport dateert van 22 maart 2011.

2. Formele overwegingen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De externe beoordeling is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO en volgens de daarbij behorende beslisregels;
- De visitatiecommissie heeft voor de externe beoordeling het door de VLHORA vastgestelde visitatieprotocol gevolgd;
- De externe beoordeling verschaft inzicht in de samenstelling van de visitatiecommissie. Er maakte geen student deel uit van de commissie. Het evaluatieorgaan, de VLHORA, stelt dat geen student-lid kon worden voorgedragen wegens overmacht. De VLHORA gaf aan dat de commissie de studenten uitgebreid heeft bevraagd en dat het studentenperspectief aldus werd meegenomen tijdens de visitatie;
- De externe beoordeling bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de externe beoordeling over de voorliggende opleiding regelmatig en gedegen tot stand is gekomen.

3. Inhoudelijke overwegingen

De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming in hoofdzaak op de onderstaande elementen uit het visitatierapport.

Doelstellingen

De commissie is van oordeel dat de doelstellingen evenwichtig uitgewerkt en helder geformuleerd zijn en dat een duidelijke profilering in de richting van de bedrijfssector werd ontwikkeld. De opleiding focust op tewerkstelling van de afgestudeerden op de nationale en internationale markt in vijf functies in de confectie-industrie: productmanager, productiemanager, verantwoordelijke patroonafdeling, kwaliteitsverantwoordelijke en stylist. De commissie suggereert wel om het domeinspecifieke referentiekader voor wat het aspect 'stylist' betreft, te herformuleren zodat er volledige overeenstemming is met de visie die aan de basis van het curriculum ligt. De commissie is nog van mening dat volgende competenties best ook expliciet in het domeinspecifieke referentiekader worden opgenomen: aandacht voor ecologie en milieu, aandacht voor ethiek en kennis van de basisprincipes van onderhoudsreinigingsprincipes. De commissie waardeert de huidige inspanningen op het vlak van internationalisering en adviseert de opleiding om de geplande initiatieven in verband met internationale benchmarking verder uit te werken.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score voldoende voor het onderwerp Doelstellingen en voor de scores van alle onderliggende facetten. De NVAO beoordeelt het onderwerp Doelstellingen derhalve als voldoende.

Programma

De onderwijsvernieuwing naar competentiegericht leren werd geïntroduceerd. Studentgericht onderwijs, nieuwe didactische werkvormen zoals vakoverschrijdende projecten en probleemgestuurd onderwijs, assessmenttechnieken en coöperatief leren staan centraal in het didactisch concept. Een aantal cursussen werd de laatste jaren sterk verbeterd en gemoderniseerd.

Pagina 3 van 25 De praktijksessies in een aantal modetechnologische opleidingsonderdelen zijn zeer nuttig voor de vorming van de toekomstige modetechnologen. De commissie vraagt om erop te letten dat de kwaliteit van de praktijklessen niet onder druk komt te staan als gevolg van de grote studenteninstroom van de laatste jaren. De instroomtoename is blijkens de verklaringen verstrekt tijdens de hoorzitting van 21 november 2011 min of meer gestabiliseerd. De opleiding heeft meerdere initiatieven genoemd om tegemoet te komen aan het gestelde capaciteitsprobleem. De studenten geven in dat verband aan dat het machinepark niet optimaal wordt benut voor de praktijk van de opleidingsonderdelen Machinetechnologie en Industriële confectietechnieken (CAD, machinebeheersing en afwerkingstechnieken). Voorts beschikken de studenten over een modern open leercentrum, maar ze geven aan dat ze er zelden gebruik van maken. De commissie raadt de lectoren aan om de studenten te stimuleren gebruik te maken van de mogelijkheden van het open leercentrum.

De commissie apprecieert de inspanningen om de innovaties op het vlak van confectie en modetechnologie in de opleiding vorm te geven. De manier waarop de opleiding het onderdeel 'styling' inpast in het programma, wordt door de commissie positief beoordeeld. De lectoren weten de styling correct in het technische curriculum te plaatsen en te integreren. De commissie beveelt de opleiding aan de verbreding en de verdieping van de opleiding nog beter met elkaar in evenwicht te brengen en meer specifiek de mogelijkheid van afstudeerrichtingen te willen onderzoeken. In het kader van de hoorzittingprocedure is aangegeven dat deze suggestie van de commissie in de schoot van de opleiding ondertussen nader is onderzocht. Na overleg met het werkveld is geopteerd voor een behoud van het huidige brede traject dat de opleiding kenmerkt. Nog in dit kader wordt het aanbieden van een bachelor-na-bacheloropleiding of een postgraduaat overwogen, zodat op die manier verdere verdieping en specialisatie zou kunnen worden aangeboden.

Het facet 'Eisen professionele gerichtheid' beoordeelt de commissie als onvoldoende. De opleiding bereidt de studenten al vanaf het eerste jaar via toegepast onderzoek voor op de beroepspraktijk. De commissie stelt evenwel vast dat de studenten niet weten wat juist van hen wordt verwacht in de stage en het eindwerk. De stages en eindwerken worden heel verschillend ingevuld. Het verschil in niveau van de stages wordt door het onderwijzend personeel bevestigd. De commissie is van mening dat het goed is om een duidelijke leerlijn in het curriculum voor stage en eindwerk uit te tekenen. Daarnaast vraagt de commissie dat de opleiding de nodige initiatieven neemt om ervoor te zorgen dat de studenten het CAD-programma grondig beheersen zodat tegemoet wordt gekomen aan de verwachtingen van het werkveld. De opleiding repliceerde op de hoorzitting van 21 november 2011 niet te ijveren voor een grondige beheersing van één programma. De afgestudeerden zijn immers geen zuivere uitvoerders, maar denkers. In het werkveld worden meerdere programma's gebruikt, waardoor de opleiding het relevanter vindt om de studenten op een inzichtelijke manier te leren werken met één van de voorbeeldprogramma's, waardoor zij oplossingen kunnen aanreiken aan het werkveld voor de verschillende programma's die op de markt worden aangeboden.

De opleidingscommissie komt op regelmatige basis samen om bijsturingen van het programma te bespreken. Jaarlijks worden alle studiefiches herbekeken. De commissie is van mening dat de opleiding ernstige pogingen heeft ondernomen om de ondersteunende opleidingsonderdelen voldoende te richten op modetechnologie (onder meer door het integreren van wiskunde en mechanica in confectiegerichte opleidingsonderdelen).

Pagina 4 van 25 De commissie raadt de opleiding aan om de hoeveelheid verschillende taken en de invulling ervan onder de loep te nemen.

De studenten en de alumni geven aan dat het programma zelf studeerbaar is. Uit de beschikbare documenten leidt de commissie af dat de opleidingsonderdelen logisch verdeeld zijn over de semesters en dat de studiebelasting gelijkmatig over het jaar is gespreid. Het programma streeft naar maximaal twintig contacturen per week. Er zijn momenteel plannen voor een semestriële kalender waarin alle taken voor studenten worden opgesomd.

De commissie beoordeelt het facet 'Beoordeling en toetsing' als onvoldoende. De commissie heeft uit de beschikbare documenten vastgesteld dat er voor sommige opleidingsonderdelen hoge slaagcijfers zijn. Rekening houdend met de kritiek van de afgestudeerden en de studenten over de beoordeling van sommige opleidingsonderdelen, is de commissie van mening dat de opleiding het niveau van de toetsen moet bewaken en zou moeten nagaan of de vereiste competenties effectief worden bereikt. De evaluatie van de stage en het eindwerk wordt door de opleiding tegen het licht gehouden. Ze heeft enkele prioriteiten met betrekking tot het onder controle houden van de stages opgesomd. Zo zouden internationale stages best meer worden uitgebouwd en is stagebegeleiding ter plaatse door de opleiding noodzakelijk. De evaluatie van de eindwerken zou moeten worden aangepast met voldoende aandacht voor de nieuwe eisen, die een hogere graad van wetenschappelijkheid vergen. Ook de evaluatie van de stage door de bedrijven moet volgens de opleiding opnieuw worden bekeken: de quoteringen lijken soms te hoog en lijken eerder de student te belonen voor het gedane werk, dan voor de kwaliteit van het eindwerk. Zoals blijkt uit het verslag van de hoorzitting en uit het bijgaande proces-verbaal ervan, heeft de opleiding ter zake al meerdere initiatieven uitgewerkt om dit knelpunt aan te pakken.

Sinds de naamsverandering van de opleiding (van graduaat Confectie naar professionele bachelor Modetechnologie) in 2004 is de instroom sterk gestegen: van 15 tot 20 studenten naar 35 tot 45 reguliere studenten. Vooral de instroom uit het ASO is toegenomen sinds de invoering van de BAMA-structuur. Die grote toevloed van studenten stelt de opleiding voor organisatorische problemen, zoals het voorzien van voldoende machines in de practica.

De commissie maakt een positieve afweging op onderwerpniveau. Ze drukt haar waardering uit voor de aanwezige hervormingsdynamiek en ziet hierin de wil tot optimalisering van het programma om zo de eindkwalificaties te bereiken. Uit de hoorzitting is gebleken dat deze afweging verantwoord is, getuige daarvan de kordate wijze waarop de opleiding de aanbevelingen van de commissie ter harte heeft genomen.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score voldoende voor het onderwerp Programma en voor de scores van alle onderliggende facetten. De NVAO beoordeelt het onderwerp Programma derhalve als voldoende.

Inzet van personeel

De laatste jaren heeft een grondige vernieuwing van het lectorenkorps plaatsgevonden. Er werden verschillende nieuwe mensen met een specifieke expertise aangeworven. De lectorengroep, onder leiding van de dynamische en gedreven opleidingsverantwoordelijke, komt volgens de commissie beslagen op het terrein en lijkt een dynamisch team te vormen.

Pagina 5 van 25 Uit de gesprekken blijkt dat de lectoren een gemeenschappelijke doelstelling hebben, die ze samen willen realiseren. Inhoudelijk zijn ze sterk bezig met onderwijsvernieuwing.

Er worden functioneringsgesprekken gehouden, maar dit gebeurt noch systematisch, noch op regelmatige basis, zo merkt de commissie op. Verder pleit de commissie voor een competentiegericht, proactief bijscholingsprogramma.

De student-lectorratio bedraagt 18,27 studenten per VTE. Uit de gesprekken met het onderwijzend personeel komt de werkdruk naar voor als zeer hoog. Dit heeft te maken met de vele veranderingen op korte tijd, die zich in het onderwijs hebben voorgedaan. De commissie is van mening dat de beheersing van de werkdruk een aandachtspunt vormt. De opleiding organiseert jaarlijks enkele gastcolleges waarvoor binnen- en buitenlandse gastlectoren worden aangetrokken. Het aantal gastsprekers is eerder beperkt, zeker voor wat de sectorspecifieke aspecten betreft. De opleiding zou verder kunnen nagaan of en op welke vlakken gastlectoren en/of gastsprekers kunnen worden ingeschakeld om enerzijds de werklast van de lectoren te verlichten en anderzijds de nodige expertise in de opleiding te blijven verzekeren.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score voldoende voor het onderwerp Inzet van personeel en voor de scores van alle onderliggende facetten. De NVAO beoordeelt het onderwerp Inzet van personeel derhalve als voldoende.

Voorzieningen

De materiële voorzieningen zijn aanwezig en laten toe relevant onderwijs aan te bieden, maar kunnen op dit moment de huidige studenteninstroom niet optimaal bedienen. De machineklas is een van de grootste knelpunten om de grote studenteninstroom het hoofd te kunnen bieden. De ontoereikendheid van het machinepark is een veel gesignaleerd probleem. De signalen zijn evenwel uiteenlopend en niet eenduidig. De commissie beveelt de opleiding aan om de praktijk in de specifieke lokalen voor Modetechnologie zo te organiseren en te herdenken, dat ook de grote studenteninstroom op een kwaliteitsvolle wijze kan worden bediend. De klachten over de infrastructuur zijn van die aard dat dringend ingrepen nodig zijn, te meer gezien het belang van goede infrastructuur voor deze technische opleiding. Zoals eerder gesteld is de instroomtoename kennelijk min of meer gestabiliseerd. De opleiding heeft meerdere initiatieven genoemd om tegemoet te komen aan het gestelde capaciteitsprobleem.

Voor Modetechnologie werden recent een aantal boeken aangekocht en er is een abonnement op drie tijdschriften (Quintessence, Rundschau voor Dames en Rundschau voor Heren).

De commissie waardeert de voorziene initiatieven in verband met de studie-informatie, de studiebegeleiding, de trajectbegeleiding en de feedback na de examens. Uit de gesprekken met de studenten blijkt dat de informatie over internationale initiatieven nog interactiever bij de studenten zou mogen worden gebracht.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score voldoende voor het onderwerp Voorzieningen en voor de scores van alle onderliggende facetten. De NVAO beoordeelt het onderwerp Voorzieningen derhalve als voldoende.

Op hogeschoolniveau is een kwaliteitszorgsysteem uitgewerkt en het departement en de opleiding volgen dat. De opleidingscommissie implementeert de kwaliteitszorg in de opleiding. Alle doelgroepen worden volgens de kwaliteitszorgverantwoordelijken regelmatig bevestigd, de respons is hoog en schommelt rond de 70%. Sinds het academiejaar 2008-2009 werkt de opleiding met focusgroepen, bestaande uit lectoren en studenten uit alle jaren van de opleiding. In deze focusgroepen worden de resultaten van de studentenbevestigingen nog eens doorgesproken.

De commissie heeft vastgesteld dat er verbeteringsacties op touw werden gezet rond het toetsingsbeleid, internationale profilering en feedback na de stages. Als bij de opvolging van jaaractieplannen iets niet gerealiseerd is, moet er een verklaring worden gegeven en dan pas wordt het actiepunt overgenomen in een nieuw jaaractieplan. Internationalisering is al enkele jaren een aandachtspunt. De commissie heeft vastgesteld dat er zeker een aanzet is tot werken met verbeteringscirkels volgens de PDCA-cyclus.

De studenten en de lectoren zijn op een gestructureerde manier vertegenwoordigd in een aantal advies- en beleidsorganen. Het werkveld, met daarin veel oud-studenten, werd in de voorbereiding van de opstelling van het zelfevaluatie-rapport eenmalig bevestigd over de opleiding. De commissie heeft de indruk dat de contacten met het werkveld weinig gestructureerd verlopen. Er is interactie van het werkveld met de hogeschool via het Centrum voor Technologisch Onderzoek en Dienstverlening (CTO) en via gastsprekers. De commissie raadt de opleiding aan om de contacten met de oud-studenten te structureren, zodat de opleiding voeling kan houden met wat bij de oud-studenten leeft.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score voldoende voor het onderwerp Interne kwaliteitszorg en voor de scores van alle onderliggende facetten. De NVAO beoordeelt het onderwerp Interne kwaliteitszorg derhalve als voldoende.

Resultaten

De studenten hebben een brede technologische vorming gekregen en het werkveld apprecieert dat, maar vindt dat ze vaak wat diepgang missen. Daarom raadt het werkveld aan dat de opleiding zou nadenken over afstudeerrichtingen. Zoals eerder gesteld is gebleken dat deze aanbeveling van de commissie door de opleiding nader is onderzocht. Na overleg met het werkveld is thans geopteerd voor een behoud van het huidige brede traject dat de opleiding kenmerkt. De piste die nu wordt overwogen betreft het aanbieden van een bachelor-na-bacheloropleiding of een postgraduaat, zodat op die manier verdere verdieping en specialisatie zou kunnen worden aangeboden.

De stages zijn volgens de vertegenwoordigers van het werkveld wisselend van niveau. Nochtans is de begeleiding en de hulp vanuit de hogeschool wel in orde. De commissie onderschrijft dat de stage een belangrijke schakel vormt tussen de studies en de tewerkstelling. Volgens het werkveld moeten bepaalde attitudes nog beter worden ontwikkeld en kan de voorbereiding op de stage nog verbeteren. De eindwerken die de commissie gelezen heeft, zijn sterk verschillend van niveau. In de eindwerken komt soms zeer sterk het element creativiteit naar voor (veel beelden, foto's, enz.), in andere eindwerken is de aanpak dan weer erg nuchter. Die tweespalt zit in heel de opleiding en dient enerzijds de would-bestylist als ontwerper, anderzijds de meer technisch georiënteerde student aan te spreken. Het niveau van de bachelorproef kan doorgaans worden verbeterd en het wetenschappelijke niveau van de eindwerken mag verhogen,

Pagina 7 van 25 zodat de overeenstemming met de domeinspecifieke eisen kan worden geborgd. Tijdens de hoorzitting dd. 21 november 2011 is gebleken dat de opleiding de knelpunten m.b.t. de stages en de eindwerken nauwgezet opvolgt. Zoals weergegeven in het verslag van de hoorzitting zijn diverse maatregelen genomen of staan initiatieven op stapel.

De studenten zien zichzelf later in een job als modellist, patroontekenaar, assistent van een ontwerper of werkzaam in de kwaliteitscontrole of de marketingsector. Velen willen ook in het buitenland gaan werken. Ze geven aan dat ze niet helemaal rijp zijn voor het werkveld. Ze hebben veel algemene bagage en hebben wel duidelijk voor ogen waar ze heen willen, maar ze kunnen hun doel niet bereiken zonder bijscholing.

De laatste jaren werden grote inspanningen geleverd om de slaagpercentages voor alle opleidingsonderdelen te verhogen. De slaagpercentages voor de opleiding Modetechnologie zijn hoog, er zijn dus relatief weinig GIT-studenten (studenten met een geïndividualiseerd traject). De laatste jaren ligt de verhouding van het aantal behaalde credits ten opzichte van de studiepunten die werden opgenomen tussen de 75% en 80%. De slaagpercentages per opleidingsonderdeel in het eerste bachelorjaar zijn steeds hoger dan 70%. Rekent men de afwezigen op het examen niet mee, dan is het slaagpercentage voor elk opleidingsonderdeel in het eerste bachelorjaar minimaal 80%. Uit het beschikbare cijfermateriaal blijkt dat het merendeel van de studenten zijn studietraject op drie academiejaren afwerkt. De commissie raadt de opleiding aan om de zeer hoge slaagpercentages voor een aantal opleidingsonderdelen onder de loep te nemen.

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de commissie voor de score voldoende voor het onderwerp Resultaten en voor de scores van alle onderliggende facetten. De NVAO beoordeelt het onderwerp Resultaten derhalve als voldoende.

Conclusie

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd. De NVAO kan zich dan ook aansluiten bij de bevindingen en overwegingen voor alle facetten en onderwerpen, zoals verwoord in het visitatierapport. De eindconclusie uit het visitatierapport wordt gevolgd.

De tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie weer.

ONDERWERP	OOORDEEL	FACET	OOORDEEL
1 Doelstellingen opleiding	voldoende	1.1 niveau en oriëntatie	G
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	V
2 Programma	voldoende	2.1 eisen gerichtheid	O
		2.2 relatie doelstellingen - programma	V
		2.3 samenhang programma	V
		2.4 studielast	V
		2.5 toelatingsvoorwaarden	V
		2.6 studieomvang	V
		2.7 afstemming vormgeving - inhoud	V
		2.8 beoordeling en toetsing	O
		2.9 masterproef	NVT
3 Inzet van personeel	voldoende	3.1 eisen gerichtheid	V
		3.2 kwantiteit	V
		3.3 kwaliteit	G
4 Voorzieningen	voldoende	4.1 materiële voorzieningen	V
		4.2 studiebegeleiding	G
5 Interne kwaliteitszorg	voldoende	5.1 evaluatie resultaten	V
		5.2 maatregelen tot verbetering	G
		5.3 betrokkenheid	V
6 Resultaten	voldoende	6.1 gerealiseerd niveau	V
		6.2 onderwijsrendement	V

Eindoordeel visitatiecommissie: positief

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het globaal oordeel van de NVAO weer.

ONDERWERP	ORDEEL
1 Doelstellingen	voldoende
2 Programma	voldoende
3 Inzet personeel	voldoende
4 Voorzieningen	voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	voldoende
6 Resultaten	voldoende

Eindoordeel NVAO: positief

Pagina 10 van 25 **6. Besluit¹**

betreffende de accreditatie van de Bachelor in de modetechnologie (professioneel gerichte bachelor) van de Hogeschool Gent.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in de modetechnologie (professioneel gerichte bachelor) van de Hogeschool Gent goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen die te Gent wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2012-2013 tot en met het einde van het academiejaar 2019-2020.

Den Haag, 25 januari 2012

Voor de NVAO,

K.L.L.M. Dittrich
voorzitter

¹ Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport. Bij e-mail van 16 januari 2012 heeft de algemeen directeur ingestemd met het ontwerp van accreditatierapport.

Pagina 11 van 25 **Bijlage 1 – Gegevens opleiding**

– naam instelling	Hogeschool Gent
– adres instelling	Kortrijksesteenweg 14, 9000 GENT
– aard instelling	ambtshalve geregistreerd
– graad, kwalificatie	bachelor
– specificatie	geen
– niveau en oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
– studieomvang	180 studiepunten
– opleidingsvarianten	
– afstudeerrichtingen:	geen
– studietraject voor werkstudenten:	geen
– vestiging opleiding	Gent
– onderwijstaal	Nederlands
– (delen van) studiegebieden	Industriële wetenschappen en technologie
– bijkomende titel	geen

PROCES-VERBAAL HOORZITTING	
OPLEIDING	Bachelor in de modetechnologie (# 5216)
INSTELLING	Hogeschool Gent

Gelet op artikel 59bis van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen;

Gelet op de NVAO-leidraad betreffende de uitvoering van de procedure als bedoeld in artikel 59bis van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen;

Gelet op de NVAO-handleiding accreditatie Vlaamse Gemeenschap;

Gelet op het visitatierapport 'Modetechnologie' van 22 maart 2011;

Gelet op de aanvraag tot accreditatie voor de opleiding Bachelor in de modetechnologie, bij de NVAO ingediend door de Hogeschool Gent op 19 mei 2011;

Gelet op de aankondiging van en de uitnodiging voor een hoorzitting dd. 25 augustus 2011, resp. 2 november 2011 (bijlage 1 en 2), waarbij de NVAO het doel van de hoorzitting en de voor te leggen vragen heeft geëxpliciteerd;

Gelet op de hoorzitting van 21 november 2011, waarvan het verslag als bijlage 3 is toegevoegd aan dit proces-verbaal;

Gelet op de schriftelijke documentatie die door de Hogeschool Gent is overgemaakt ter hoorzitting (bundel toegevoegd als bijlage 3);

Gelet op de beraadslagingen van de NVAO-hoorzittingcommissie van 20 december 2011;

Overweegt het NVAO-bestuur in zitting van 20 december 2011 als volgt:

In het raam van de hoorzittingprocedure is gefocust op de verzoenbaarheid van de als 'onvoldoende' beoordeelde facetten en de gesignaleerde tekorten bij de positief geëvalueerde facetten enerzijds en het globale gunstige eindoordeel anderzijds.

Ter hoorzitting is de visie van de commissie op heldere wijze uiteengezet. Die visie is opgebouwd rondom twee kernvaststellingen die de aanleiding zijn geweest voor het formuleren van aanbevelingen en verbetervoorstellen in het visitatierapport:

- (i) De opleiding is goed bezig. Ze is, net zoals het werkveld, in volle ontwikkeling en dat vraagt veel inzet. Er wordt hard gewerkt, maar de inrichters worden overspoeld door het succes van de opleiding.
- (ii) Het werkveld vraagt breed opgeleide afgestudeerden. Om aan die wens te kunnen voldoen, moet de opleiding voortdurend bijbenen.

De aanbevelingen zijn bedoeld als stimulans tot verbetering van de opleiding en mogen geenszins worden gezien als fundamentele kritiekpunten die een negatief oordeel op onderwerp- en opleidingsniveau zouden kunnen verantwoorden. De opleiding voldoet globaal immers kwalitatief aan de basisvereisten, maar er is ruimte voor verbetering.

De opleiding heeft aangetoond op een ernstige wijze om te gaan met de aanbevelingen en suggesties van de visitatiecommissie. Inzonderheid kan het volgende worden benadrukt:

- (i) Wat betreft het brede opzet van de opleiding:

Het voorstel van de visitatiecommissie om na te denken over een beperking van het aantal profielen (in het licht van het realiseren van een betere voorbereiding van de studenten op de arbeidsmarkt) is ter harte genomen. De instelling heeft dit grondig besproken met het werkveld. Naar aanleiding van

die besprekingen is geopteerd voor een behoud van het huidige brede traject. Daarnaast wordt momenteel nagedacht over het aanbieden van een BaNaBa-opleiding of een postgraduaat, zodat op die manier verdere verdieping en specialisatie kan worden aangeboden.

(ii) Wat betreft het competentiegericht werken:

Door de instelling is aangegeven dat diverse initiatieven zijn uitgewerkt, o.a. de installatie van een pilootproject inzake competentiegericht beoordelen, een betere en intensievere begeleiding van stagebegeleiders voor wat betreft de door hen uit te voeren beoordelingen, het voeren van een heldere communicatie naar de studenten toe inzake de beoordeling van competenties, de voorziene splitsing van het opleidingsonderdeel stage/eindwerk in twee afzonderlijke opleidingsonderdelen, ...

Op grond van het bovenstaande, waaruit blijkt dat de opleiding in zijn geheel kwalitatief voldoet, ondanks de ruimte voor verbetering, waaraan in de schoot van de opleiding trouwens naarstig wordt gewerkt, besluit het NVAO-bestuur als volgt:

De accreditatieprocedure voor de opleiding Bachelor in de modetechnologie van de Hogeschool Gent kan, met inachtnaam van de resultaten van de hoorzittingprocedure zoals beschreven in dit proces-verbaal, worden vervolgd zonder aanvullende externe beoordeling.

Vlhora
Dhr. Gilbert Vandeputte, voorzitter
visitatiecommissie Modetechnologie
Ravesteingalerij 27, bus 3
B-1000 Brussel
BELGIË

Geachte heer Vandeputte,

Op 19 mei 2011 heeft de NVAO de accreditatieaanvraag ontvangen voor de opleiding Bachelor in de modetechnologie (professioneel gerichte bachelor) (# 5216) van de Hogeschool Gent.

Inmiddels is de inhoudelijke analyse van de aanvraag afgerond. Deze analyse heeft bij de NVAO vragen opgeroepen waardoor we vooralsnog niet tot besluitvorming kunnen overgaan. De vragen hebben betrekking op:

- Toelichting bij de positieve afweging op onderwerpniveau van de facetten 2.1 'Professionele gerichtheid programma' en 2.8 'Beoordeling en toetsing';
- Toelichting bij de infrastructurele tekortkomingen en het oordeel voldoende voor het facet 4.1 'Materiële voorzieningen';
- Toelichting bij de gesignaleerde tekortkomingen van de eindwerken (niveauverschillen, de diepgang, de wetenschappelijkheid, de beoordeling) en de stages/beroepsvoorbereiding (de hoge quoteringen, de nood aan bijscholing bij het betreden van de arbeidsmarkt) en het oordeel voldoende voor het facet 6.1 'Gerealiseerd niveau'.

Omtrent deze vragen zullen wij een hoorzitting organiseren waarop (leden van) de visitatiecommissie en de instelling zullen worden gehoord. Het evaluatieorgaan wordt als waarnemer eveneens uitgenodigd.

Alle betrokkenen ontvangen van de Vlhora een uitnodiging voor de hoorzitting zodra de datum, de plaats en het tijdstip bekend zijn.

Met eventuele vragen kunt u terecht bij Nancy Van San, beleidsmedewerker.

Met vriendelijke groet,

K.L.L.M. Dittrich
(voorzitter)

Hogeschool Gent
De heer R. Hoogewijs, algemeen directeur
Kortrijksesteenweg 14
B - 9000 GENT
BELGIË

Mijnheer de algemeen directeur,

In onze brief van 25 augustus jl. (ons kenmerk: NVAO/20112050/ND) hebben wij aangekondigd dat de NVAO een hoorzitting organiseert naar aanleiding van enkele knelpunten met betrekking tot de zorgvuldigheid van de onderwijsvisitatie voor de professioneel gerichte bacheloropleiding in de modetechnologie van uw instelling:

Hierbij informeren wij u nader over het definitief vastgestelde tijdstip, de locatie en het verloop van de hoorzitting.

Tijdstip:

De hoorzitting vindt plaats op maandag 21 november 2011 van 14.00 uur tot 15.00 uur.

Locatie:

De zitting gaat door in de Hogeschool Gent op de locatie Voskenslaan 270, 9000 Gent (Campus Schoonmeersen, gebouw C).

Procedure:

Het instellingsbestuur bepaalt de samenstelling van de delegatie die haar vertegenwoordigt. Desgewenst kunt u zich laten bijstaan, doch niet laten vertegenwoordigen, door een raadsman. Graag verneemt de hoorzittingscommissie tevoren wie op de zitting aanwezig zal zijn.

De hoorzittingscommissie is samengesteld uit de heer Karl Dittrich en de heer Guido Langouche, respectievelijk voorzitter en vice-voorzitter van de NVAO. De hoorzitting wordt voorgezeten door de heer Dittrich. De commissie wordt bijgestaan door mevrouw Brenda Mortier, extern secretaris, en mevrouw Nancy Van San, beleidsmedewerker NVAO.

De voorzitter van de visitatiecommissie, dhr. Gilbert Vandeputte en de twee vakdeskundigen Rob Senden en Ingeborg Rottiers zullen aanwezig zijn. Vanuit de VLHORA zullen Klara De Wilde en Lieve Paternoster (externe secretaris) aanwezig zijn.

Pagina 17 van 25 Tijdens de hoorzitting wordt nader ingegaan op de vragen en twijfels die de NVAO heeft bij het visitatierapport. Aan de orde zullen komen:

- Toelichting bij de positieve afweging op onderwerpniveau van de facetten 2.2 'Professionele gerichtheid programma' en 2.7 'Beoordeling en toetsing';
- Toelichting bij de infrastructurele tekortkomingen en het oordeel voldoende voor het facet 4.1 'Materiële voorzieningen';
- Toelichting bij de gesignaleerde tekortkomingen van de eindwerken (niveauverschillen, de diepgang, de wetenschappelijkheid, de beoordeling) en de stages/beroepsvoorbereiding (de hoge quoteringen, de nood aan bijscholing bij het betreden van de arbeidsmarkt) en het oordeel voldoende voor het facet 6.1 'Gerealiseerd niveau'.

De hoorzitting zal volgens een vast stramien verlopen:

Na een woord van welkom door de voorzitter van de hoorzittingscommissie worden de vragen van de NVAO toegelicht. Hierna krijgen de visitatiecommissie en de instelling kort de gelegenheid om te reageren op de vragen van de NVAO. Hierbij kan een toelichting gegeven worden op de werkwijze en de stand van zaken ten tijde van het visitatiebezoek. Het is op dit moment nadrukkelijk niet de bedoeling om al te diep in te gaan op ontwikkelingen en verbeteringen bij de opleiding sinds het visitatiebezoek omdat de NVAO en de visitatiecommissie niet in de positie zijn om die ontwikkelingen nader te verifiëren. Na een toelichting van alle partijen is er gelegenheid tot het wederzijds stellen van aanvullende vragen ter verheldering.

De NVAO streeft ernaar het verslag van de zitting toe te sturen binnen een termijn van veertien dagen na het houden van de hoorzitting.

De visitatiecommissie en het instellingsbestuur kunnen desgewenst overeenkomstig het structuurdecreet uiterlijk ter zitting een schriftelijk stuk overmaken aan de NVAO.

Met vriendelijke groet,

K.L.L.M. Dittrich
(voorzitter)

Cc Marc D'havé
Cc VLHORA
Cc visitatiecommissie
Cc Brenda Mortier

NEDERLANDS-VLAAMSE ACCREDITATIEORGANISATIE VERSLAG HOORZITTING	
OPLEIDINGEN	Bachelor in de modetechnologie (# 5216)
INSTELLING	Hogeschool Gent
HOORZITTING	21 november 2011 Hogeschool Gent Valentin Vaerwyckweg 1 Campus Schoonmeersen 9000 Gent
AANWEZIGEN <i>per delegatie in alfabetische volgorde</i>	Hoorzittingcommissie
	Dittrich, K. – voorzitter
	Langouche, G. – vicevoorzitter
	Ondersteuning Hoorzittingcommissie
	Mortier, B. – secretaris
	Visitatiecommissie
	Libotton, G.
	Paternoster, L. – secretaris
	Rottiers, I.
	Senden, R.
	Vandeputte, G. – voorzitter
	Evaluatieorgaan
	De Wilde K.
Instelling	
Adriaensen, I.	De Smedt, M.
Bronselaer, K.	D'havé, M.
Deceuninck, L.	Hoogewijs, B.
De Raeve, A.	Steelandt, P.
De Roeck, S.	Vanhouwaert, P.

1. INLEIDING

Het doel van de hoorzitting is een duidelijker beeld krijgen van de opleiding in het licht van de aanbevelingen die in het visitatierapport zijn geformuleerd.

De opleiding was ten tijde van de visitatie in volle dynamiek, net zoals het werkveld. De commissie stelde enkele groeipijnen vast, mede te wijten aan een sterke toename van het aantal studenten.

De aanwezige delegaties worden kort voorgesteld.

3. ALGEMENE SCHETS VAN DE EVOLUTIE VAN DE OPLEIDING

De opleiding is de opvolger van de vakgerichte graduaatsopleiding Confectie. Met de BaMa-hervorming heeft de opleiding een grondige gedaantewisseling ondergaan. Zo is de huidige, veel bredere, bachelor Modetechnologie ontstaan.

De opleiding is breed opgevat opdat de afgestudeerden in het werkveld breed zouden kunnen worden ingezet in het proces van de productontwikkeling: het maken van ontwerpen, het tekenen van patronen, het vervaardigen van een eerste staal, het aansturen van de productie, het uitvoeren van een eindcontrole op afgewerkte stukken, ...

Het programma van de opleiding is opgebouwd aan de hand van een concept van projectwerking. Per semester staat één project centraal, waarin zowel vakspecifieke elementen als algemeen ondersteunende vakken naar voor komen. De stage en het eindwerk vormen het eindproject; de student moet dan laten zien dat hij in staat is om zelfstandig een bepaalde problematiek in een bedrijf succesvol aan te pakken. Met het oog op een verantwoorde keuze voor een bepaald(e) stage/eindwerk dient de stage-opdracht en het daaraan gekoppelde eindwerk duidelijk omschreven te zijn in de stage-aanvraag en wordt een introductiestage ingericht waarbij de studenten de opdracht krijgen om de probleemstelling, de methodologie en de planning uit te schrijven.

De opleiding kende ten tijde van de visitatie een enorme *boom* (± 60 studenten). Dit academiejaar is dat aantal min of meer gestabiliseerd op zo'n 40 studenten.

4. VISIE VAN HET WERKVELD OP DE HERVORMDE OPLEIDING

De sector evolueert naar een nichemarkt. De competenties die het werkveld vandaag verlangt van de afgestudeerden zijn niet meer dezelfde als enkele jaren geleden; men verwacht "all-round team players" die van alle markten thuis zijn.

Het werkveld ervaart de hervorming van de opleiding als positief; het werkveld heeft ook een belangrijk aandeel gehad bij die hervormingen.

5. GLOBALE TOELICHTING VANWEGE DE COMMISSIE OMTRENT HET OPZET VAN HAAR RAPPORT

In het visitatierapport is de opleiding als “voldoende” beoordeeld. Anderzijds is het rapport doorspekt met aanbevelingen. Beide elementen zijn geenszins contradictoir. Dit wordt verklaard als volgt.

De commissie heeft twee kernvaststellingen geformuleerd:

- De opleiding is goed bezig. Ze is, net zoals het werkveld, in volle ontwikkeling en dat vraagt veel inzet. Er wordt hard gewerkt, maar men wordt overspoeld door het succes van de opleiding.
- Het werkveld vraagt breed opgeleide afgestudeerden. Om aan die wens te kunnen voldoen, moet de opleiding voortdurend bijbenen.

De opleiding is vanuit deze kernpunten vatbaar voor verbetering. De commissie heeft daarom in haar rapport aanbevelingen opgenomen met de bedoeling om richting te geven aan de evolutie die de opleiding op dat moment doormaakte. Er is bewust geen negatieve beoordeling toegekend aan de opleiding, omdat dat zou willen zeggen dat de opleiding slecht is, en dat is nadrukkelijk niet zo.

6. VERDERE GEDACHTENWISSELING OMTRENT HET BREDE OPZET VAN DE OPLEIDING

Uit gesprekken met studenten bleek dat zij zelf vinden dat zij na de opleiding nog niet klaar zijn voor het werkveld omdat de opleiding inhoudelijk zo ruim is opgezet. Om die reden suggereerde de commissie om de studenten iets beter voor te bereiden vanuit een bepaalde specialisatie. Nu vindt de specialisatie (het keuzetraject) in hoofdzaak plaats met de keuze van de stage en het eindwerk. De opleiding merkt ter zake wel nog op dat de studenten al vanaf het tweede jaar worden geconfronteerd met een keuzepakket, waar zij dan al sowieso opteren voor het ene of het andere traject. De opleiding doet inspanningen om de vrije keuze van dit keuzeopleidingsonderdeel te faciliteren en niet te beperken tot het algemene aanbod vanuit de eigen faculteit.

De commissie stelde in dit licht voor om na te denken over een beperking van het aantal profielen (drie i.p.v. vijf).

De instelling heeft dit grondig besproken met het werkveld. Het werkveld gaf daarbij kennelijk geen eenduidige signalen. De opleiding heeft vervolgens geopteerd om het huidige brede traject te behouden. Een opleiding van drie jaar wordt sowieso ervaren als te kort indien men tot een bepaalde specialisatie wil komen. Momenteel wordt er ernstig nagedacht

Pagina 21 van 25 over het aanbieden van een BaNaBa-opleiding of een postgraduaat, zodat op die manier verdere verdieping en specialisatie kan worden aangeboden.

7. BESPREKING AANGAANDE DE INSTROOM VAN ASO-STUDENTEN

De opleiding kent een vrij grote instroom van ASO-studenten. De vraag laat zich stellen of de verschillende instroomprofielen (TSO, ASO) een onderscheiden aanpak van de docenten vragen.

De opleiding vereist in principe geen specifieke voorkennis. De docenten informeren tijdens de eerste lessen wel naar de achtergrond van de studenten die ze voor zich hebben, maar de ervaring is dat een specifieke voorkennis niet meteen een doorslaggevende meerwaarde is. Het type student, zijn motivering, is veel belangrijker.

Er worden voor het bedienen van bepaalde machines en voor patroontekenen wel kennismakingscursussen ingericht.

Ook de sector levert zijn bijdrage door het aanbieden van brugcursussen voor ASO'ers die op dat moment nog moeten kiezen welke richting zij uitwillen.

De opleiding verzorgt ook een heldere communicatie tijdens infodagen. Zo is het bvb. belangrijk om aan te stippen dat de afgestudeerden geen modeontwerpers zijn.

8. DISCUSSIE AANGAANDE HET BELANG VAN INTERNATIONALISERING

Binnen deze sector is internationalisering heel belangrijk. De commissie formuleert ter zake enkele aanbevelingen, die niet bedoeld zijn als kritiekpunten, maar als een stimulans om verder te gaan.

De opleiding heeft enkele samenwerkingsverbanden (bilaterale overeenkomsten) gesloten met buitenlandse instanties in het kader van studentenuitwisselingen en de realisatie van buitenlandse stages. De studenten worden gestimuleerd om deel te nemen aan de buitenlandse reis naar Tunesië. Voor studenten met moeilijkheden om dit financieel te dragen, is ondersteuning (volledige reissom) mogelijk via SOVOREG. Studenten die om persoonlijke redenen niet kunnen deelnemen, volgen een internationaal gericht vervangprogramma.

De opleiding beschikt over een competentiematrix, maar het competentiegericht werken moet men ook kunnen terugvinden in het lesgeven, in de cursussen, e.d., en zelfs bij de toetsing (is de quotering een weerspiegeling van de verworven competenties?).

Uit gesprekken met studenten is gebleken dat de beoordelingen niet steeds voldoende transparant zijn voor de studenten. De examenvragen worden soms als te gemakkelijk ervaren, waardoor het niveau van de opleiding in gevaar komt.

De commissie heeft verschillende eindwerken kunnen inkijken, waarvan enkele goede en enkele minder goede. De minder goede eindwerken hadden een beduidend lagere score dan de goede eindwerken, maar die lage score is door de commissie ervaren als toch nog te hoog.

Zodoende zijn de facetten "eisen professionele gerichtheid programma" en "beoordeling en toetsing" als onvoldoende beoordeeld.

De commissie heeft ervaren dat de opleiding zich kon vinden in deze knelpunten. Uit verschillende documenten bleek dat de opleiding ernstig bezig was met de competenties (o.a. bijscholing inzake de manier van examineren). Dat gaf de commissie voldoende vertrouwen waardoor op onderwerpniveau een positief oordeel is toegekend.

De opleiding benadrukt dat zij ook na de visitatie de door de commissie gestelde knelpunten verder heeft opgevolgd:

- Er wordt gestart met een pilootproject inzake competentiegericht beoordelen (SAM-schaal).
- Er is sprake van een betere begeleiding van stagebegeleiders (door de promotoren) voor wat betreft de door hen uit te voeren beoordelingen (scorehulp).
- Er wordt een heldere communicatie naar de studenten toe bewaakt. Bij de aanvang van de lessen of een opdracht wordt duidelijk uitgelegd hoe en waarop de studenten zullen worden beoordeeld. Het is echter niet steeds eenvoudig om aan de studenten duidelijk te maken welke competenties er precies zijn bijgebracht. Door middel van de zogenaamde "toetsmatrijzen" wordt dit opgevraagd bij elk examen. De "matrijzen" worden dan geanalyseerd door een pedagoog.

- Stage en eindwerk zijn momenteel opgenomen in het programma als één opleidingsonderdeel. Het is de bedoeling om dat te gaan splitsen, zodat ook de beoordeling ervan meer helder en explicieter wordt.

Onder het facet "eisen professionele gerichtheid programma" handelt één van de aanbevelingen van de commissie over de beheersing van het CAD-programma (vroeger "Gerber", nu "Lectra") door studenten. De commissie verduidelijkt haar standpunt volgens hetwelk er een probleem is met de CAD-opleiding, waarbij zowel het werkveld (weliswaar niet alle werkgevers) klaagt over een gebrekkige kennis van de studenten, als de studenten zelf aangeven niet met de CAD-systemen te kunnen werken. De opleiding stelt dat een "grondige" beheersing van één programma niet echt aan de orde is. De afgestudeerden zijn immers geen zuivere uitvoerders, maar denkers. In het werkveld worden meerdere programma's gebruikt, zodat het relevanter is om de studenten op een inzichtelijke manier te leren werken met één van de voorbeeldprogramma's, waardoor zij oplossingen kunnen aanreiken aan het werkveld voor de verschillende programma's die op de markt worden aangeboden.

10. BESPREKING INZAKE VOORZIENINGEN

Het gaat hier om een technologische opleiding hetgeen impliceert dat het van belang is dat de voorzieningen aan de maat zijn.

Het knelpunt dat de commissie hier signaleert, houdt verband met de vaststelling dat de studentenaantallen op korte tijd fors zijn gegroeid: de voorzieningen voldoen kwalitatief, doch inzake kwantiteit stelde zich een probleem wegens de plotse toename van studenten. De opleiding heeft onmiddellijk en creatief aan oplossingen gewerkt: extra lokalen, investeringen in software e.d. Ter bevestiging hiervan is aan de aanwezigen voorgesteld om de ateliers te bezoeken. Verschillende aanwezigen gingen op dit voorstel in. De hoorzitting is zodoende afgesloten met een informele rondleiding.

11. SLOTWOORD

De hoorzittingcommissie spreekt haar waardering uit over het werk dat de visitatiecommissie heeft geleverd. De (organisatie van een) hoorzitting doet geenszins afbreuk aan de gewaardeerde kwaliteit van het visitatierapport.

Van de hoorzitting wordt een beknopt verslag opgemaakt, dat voor commentaar aan de partijen wordt voorgelegd.

Pagina 24 van 25 Het dossier zal vervolgens worden besproken in de schoot van het NVAO-bestuur. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling om naar een negatief accreditatierapport te gaan op basis van het huidige visitatierapport. Volgende beslissingen zijn wél mogelijk:

- ofwel wordt overgegaan tot accreditatie van de opleiding zonder bijkomende visitatiehandelingen,
- ofwel wordt een aanvullende externe beoordeling gevraagd.

Ter zitting legt de opleiding een informatiebundel voor.

PROFESSIONELE BACHELOR IN DE MODETECHNOLOGIE

MODELTRAJECT

Semester	Project	vakspecifiek	bedrijf	onderst.
Semester 1	Project 1 Designers Inspirerend	Inleiding tot de moda & confectie-industrie Industriële Confectietechnieken 1 → Machinebeheersing → patroontekenen → Afwerkingstechnieken. Mode & Design 1		Communicatie vaardigheden
	Project	vakspecifiek		
Semester 2	Project 2 Stof tot nadenken	Industriële Confectietechnieken 2 Textieltechnologie → Finishe → Spinnen, weven, breien Vezelkennis Confectiemachines 1		Bedrijfs beheer
	Project	vakspecifiek		
Semester 3	Project 3 Design on demand	Industriële Confectietechnieken 3 → patroontekenen → Afwerkingstechnieken → CAD Mode & Design 2 Confectiemachines 2	Procesbeheer	Duits
	Project	vakspecifiek	bedrijf	onderst.
Semester 4	Project 4 Back to business	Industriële Confectietechnieken 4 → patroontekenen → Afwerkingstechnieken → CAD Materiaalkennis	Productie planning & logistiek	Frans
	Project	vakspecifiek	bedrijf	onderst.
Semester 5	Project 5 Business @ school	Industriële productie → patroontekenen → Afwerkingstechnieken → CAD Toegepaste Informatica	Bedrijfsmanagement → Marketing → Recht → Kostenberekening Veiligheid & kwaliteit	Engels
	Project	vakspecifiek	bedrijf	onderst.
Semester 6	STAGE en EINDWERK			

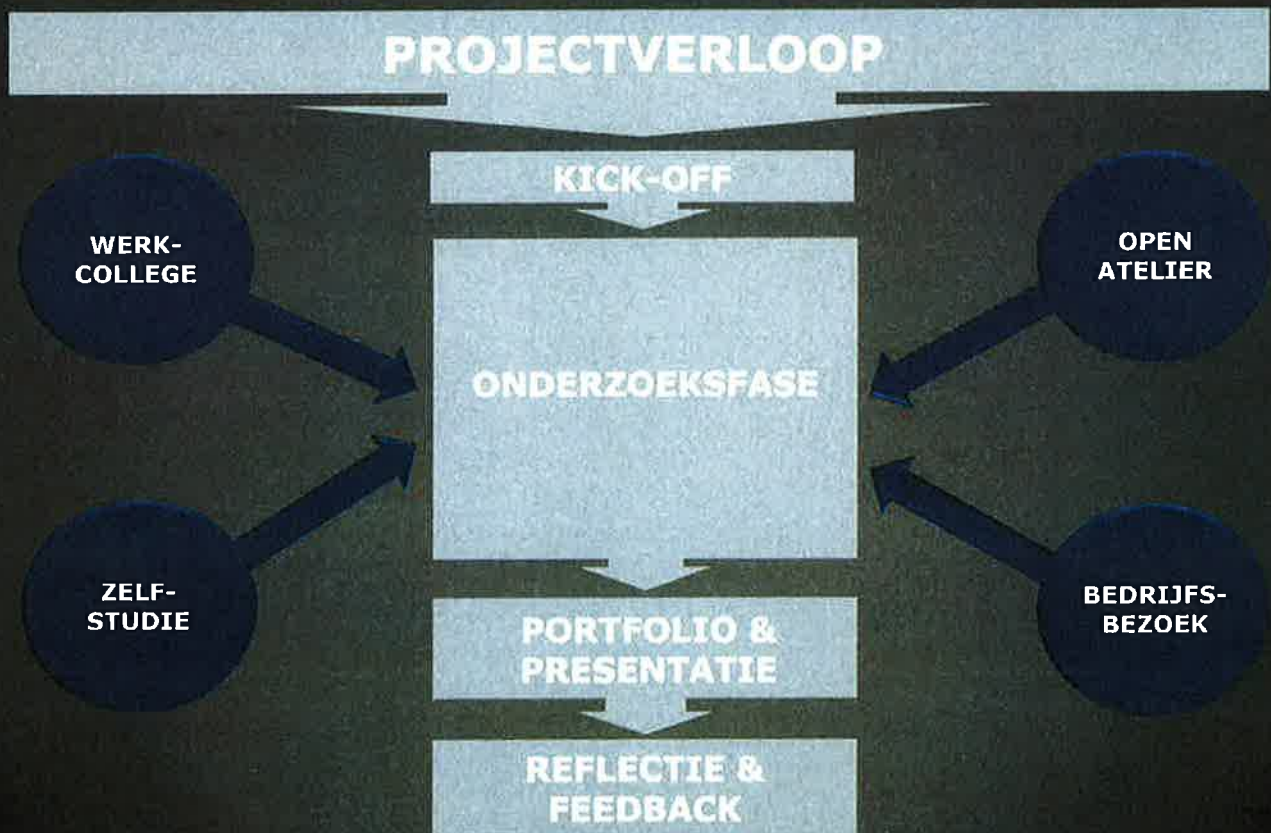
PROFESSIONELE BACHELOR IN DE MODETECHNOLOGIE

PROJECTWERKING

PROJECT

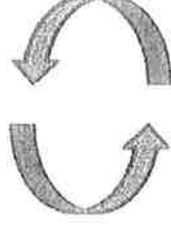
KERNCOMPETENTIES

Semester 1	Semester 2	Semester 3	Semester 4	Semester 5	Semester 6
ONTWERP	ONDERZOEK	REALISATIE	LOGISTIEK	MANAGEMENT	BEDRIJF
1	2	3	4	5	stage
<p>Is creatief en in staat een commercieel correcte collectie te ontwerpen gericht op een bepaalde doelgroep</p> <p>Kan een prototype maken</p>	<p>Is in staat om kwaliteitstesten uit te voeren en te analyseren</p> <p>Is in staat adviezen te formuleren naar de productie</p>	<p>Is in staat om voor een bedrijf de gevraagde collectie te ontwikkelen, gaande van ontwerp en marktonderzoek tot technisch dossier</p>	<p>Kan vanuit een zelfstandig opgestelde werkplanning een productieplanning opmaken en opvolgen</p> <p>Kan voorstellen formuleren voor een efficiëntere flow</p>	<p>Kan een businessplan, financieel plan en logistiek plan opstellen voor een startend bedrijf</p> <p>Kan een innovatief product of proces voorstellen</p>	<p>Kan probleemsituaties in de beroepspraktijk zelfstandig detecteren, analyseren en een methodologie uitwerken</p> <p>Kan een innovatief product of proces voorstellen</p>

Productontwikkeling

- Design (gesteund op trends, verkoopdata, ...)
- Spec sheet
- Patroon
- Eerste staal
- Evaluatie pasvorm en model
- Preproductie staal
- Productie
- Eindcontrole

PROFESSIONELE BACHELOR IN DE MODETECHNOLOGIE

STAGETRAJECT

Semester 1	Vorbereidende OLOD's		Doelstellingen/competenties		
	Inleiding tot de mode- en confectie-industrie		Kennis maken met de confectiesector, verschillende afdelingen en functies		
	Communicatievaardigheden Project 1 Designers Inspirerend		Mondeling en schriftelijk communiceren / Informatie verwarven en verwerken Teamgericht werken / Presenteren		
Semester 2	Vorbereidende OLOD's		Doelstellingen / competenties		
	Project 2 Stof tot nadenken		Initiatief nemen / kwaliteitsbewust werken / presenteren		
Semester 3	Vorbereidende OLOD's		Doelstellingen / competenties		
	Project 3 Design on demand		Creativiteit / Presenteren		
	Procesanalyse Communicatievaardigheden Duits		Analytisch vermogen / kwaliteitsbewust werken Communiceren in vreemde talen / intercultureel bewustzijn		
Semester 4	Vorbereidende OLOD's		Doelstellingen / competenties		Informatie 1
	Project 4 Back to business		Kritische ingesteldheid / constateren van afwijkingen / formuleren van verbeteringen / presenteren		Doelstelling stage en eindwerk
	Com.vaard. Frans Sem. & bedr.bez. 2		Communiceren in vreemde talen / internationale gerichtheid Globaal denken		Administratief verloop Tips bij stage en eindwerk
Semester 5	Vorbereidende OLOD's		Doelst. / comp.	Info 2	Bedrijf
	Project 5 Business@school		Analyseren van studies voor vernieuwing / presenteren	Wetensch. Onderzoek I.N.v. stage en eindwerk	Doelstelling stage en eindwerk
	Introductiestage Veiligheid & kwaliteit Comm.vaard. Engels		Analyseren en optimaliseren Veiligheidsbewustzijn Comm. In vreemde talen	Stageboek	Contract Risicoanalyse
Semester 6	STAGE en EINDWERK				

Organisatie en evaluatie stages

Keuze van het stagebedrijf (sem.4 t/m sem. 5 nov)
<ul style="list-style-type: none"> • Lijst met goedgekeurde stageplaatsen opleiding • Boek stagebedrijven IVOC • Aangebracht door student → worden eerst gescreend door de opleiding • Lijst met stageaanbiedingen • Infosessie voor bedrijven (sedert 2010-2011)
Goedkeuring stage (nov-dec)
<ul style="list-style-type: none"> • Indienen stagevoorstel: duidelijke omschrijving van de stageopdracht en het eindwerk zijn vereist • Beslissing OC • Toekennen van promotor en copromotor • Introductiestage als voorbereiding op stage en eindwerk (nieuw sjabloon voor verslaggeving sedert 2009-2010)
Stageperiode (sem. 6)
<ul style="list-style-type: none"> • Promotor en stagebegeleider hebben minstens 3x contact, waarvan 2x ter plaatse (uitgez. buitenlandse stage) • Evaluatie: <ul style="list-style-type: none"> ○ 2x tussentijdse evaluatie door promotor en stagebegeleider met feed back ○ Stagebegeleider wordt 'begeleid' door de promotor bij het evalueren (scorehulp) ○ 2x self assessment waarbij student beschrijft hoe hij/zij een competentie verworven heeft met feed back door promotor (sedert 2009-2010) ○ Eindevaluatie door stagebegeleider en promotor afzonderlijk (digitaal)
Eindwerk (sem. 6)
<ul style="list-style-type: none"> • In overleg met de promotor maakt de student een planning op voor het opstellen van het eindwerk • Evaluatie: <ul style="list-style-type: none"> ○ Eindevaluatie door stagebegeleider, promotor en copromotor ○ Stagebegeleider wordt 'begeleid' door de promotor bij het evalueren (scorehulp)

Bijkomende acties vanaf 2011-2012

- Begeleiding bij zoeken stagebedrijf door IVOC
- Uitwerken van scorehulp op basis van SAM-schaal
- Meer stageopdrachten i.k.v. onderzoeksprojecten

Stage en eindwerk voor de Bachelor Modetechnologie

Een nadere toelichting

Inleiding

De stage en het eindwerk zijn het belangrijkste “vak” van de student Bachelor in de Modetechnologie. Ze vertegenwoordigen veel studiepunten.

De belangrijkste leerdoelstelling van de stage is om de student in staat te stellen verworven vaardigheden, kennis en attitudes in te oefenen en uit te breiden. Om dit te bereiken is het belangrijk dat er een goede en heldere stageopdracht wordt geformuleerd. Deze moet realistisch en uitvoerbaar zijn en aansluiten bij één of meerdere aspecten van de opleiding Modetechnologie.

Naast de stage dient de student ook nog een eindwerk te schrijven. In dit eindwerk worden kennis uit theorie en praktijk gekoppeld aan het praktijkgericht onderzoek en/of ontwerp dat werd uitgevoerd tijdens de stage. Het eindwerk is als het ware een vraagstuk uit de beroepspraktijk waarvoor een oplossing moet worden geformuleerd. Dit kan het uitwerken zijn van een nieuw product of nieuwe dienst voor het stagebedrijf, maar ook onderzoek doen naar en voorstellen formuleren en motiveren op het gebied van de interne bedrijfsprocessen: nieuwe productietechnieken of procedures invoeren, verbeteringen op het vlak van logistiek of kwaliteitsborging invoeren, de werkvloer herorganiseren en efficiënter maken, enz... Het is hierbij niet voldoende om bestaande kennis te reproduceren. Er moet hiervoor een aanzienlijke eigen inbreng geleverd worden.

Stages anno 2010

Er is een duidelijke behoefte om de overeenkomst betreffende de praktijkervaring (stage) te plaatsen in de context van recente ontwikkelingen in het onderwijs en het werkveld en daaruit een gedragscode af te leiden die ertoe bijdraagt dat er van beide kanten, de Hogeschool Gent en meer specifiek de opleiding Bachelor in de Modetechnologie enerzijds en de bedrijven en instellingen anderzijds, gewerkt wordt aan een optimaal rendement van deze praktijkervaring. Het onderwijskundig rendement staat hierbij voorop, maar dit is zeker niet strijdig met het tegelijk nastreven van een goed resultaat vanuit het perspectief van de stageaanbieder, integendeel.

Sedert enkele jaren waren er een aantal belangrijke evoluties (en nog steeds) die de stage zo mogelijk nog interessanter maakt voor beide partijen dan pakweg tien jaar terug. Deze worden gekenmerkt door:

- Het flexibiliseringsdecreet van het hoger onderwijs in Vlaanderen dat meer mogelijkheden biedt aan jongeren om hogere studies aan te vatten. Dit is nodig vanwege de nog steeds groeiende behoefte aan hoger opgeleiden in de kenniseconomie. Die expansie noodzaakt een toenemende behoefte aan stageplaatsen.
- Het onderwijs ontwikkelt zich meer en meer in de richting van competentiegericht leren. Dat vraagt om intensievere contacten met bedrijven

en instellingen. Binnen de onderwijsinstelling moeten realistische contexten en projecten worden uitgewerkt en de stageplaatsen moeten fungeren als sterke leeromgevingen.

- De hogescholen hebben niet alleen een onderwijstaak. Zowel via het onderwijs als via de dienstverlening hebben ze ook een taak op het gebied van kenniscirculatie met het werkveld. Stageopdrachten moeten dan ook niet langer gezien worden als een loutere dienstverlening aan het onderwijs in de betekenis van de student die het geleerde in de praktijk gaat toepassen, maar ook als dienstverlening aan bedrijven ter ondersteuning van de bedrijfsvoering, innovaties en het verkennen van nieuwe mogelijkheden.
- Bij de bedrijven is er een toenemende aandacht voor kennis en innovatievermogen als concurrentiefactoren. Dit geldt evenzeer voor KMO's als GO's. Via allerlei stimuleringsregelingen voor bedrijven (zoals de KMO portefeuille van het IWT) probeert de overheid de innovatieve groep extra te stimuleren zodat het tempo en de omvang van de groei wordt versterkt.
- De ontwikkelingen gaan zo snel dat het noodzakelijk is om levenslang leren tot een realiteit te maken.

Deze context schept zowel een noodzaak tot, als een klimaat voor een veelheid aan samenwerkingsvormen tussen hogescholen en bedrijven. De motor daarvoor binnen het hoger onderwijs is de omslag naar competentiegericht leren; binnen het werkveld is dat de toenemende behoefte aan partners bij het innovatieproces. Daarnaast blijven de bedrijven een zekere maatschappelijke verantwoordelijkheid dragen bij het aanbieden van stageplaatsen.

Visie van de opleiding modetechnologie op de stages van haar studenten

De opleiding wil ernaar streven dat stages en eindwerken naast onderwijskundige doelen ook de innovatiedoelen van het bedrijf dienen en waar mogelijk dit ook expliciet meenemen in de stageafspraken. Daarnaast willen wij hieruit ook informatie halen voor nieuwe items in het curriculum. Stages en eindwerken moeten een belangrijke basis zijn voor kenniscirculatie.

De stageopdracht leunt het best aan bij de innovatie- en ontwikkelvragen van het bedrijf. Het is belangrijk dat de bedrijven zich realiseren dat de opbrengst van de stage des te groter is wanneer ze zelf een duidelijke strategie hebben en daarvan afgeleid de behoeften kennen voor aanvullende kennis en uit te voeren studies en ontwerpen. De opleiding is bereid om in overleg met het bedrijf de stageopdrachten mee op te stellen.

De uitvoering van de stage gebeurt onder begeleiding van een stagebegeleider aangesteld door het bedrijf en door de promotor van de opleiding. Beiden hebben een zeer belangrijke rol te vervullen. Een goede begeleiding verhoogt immers de opbrengst van de stage, zowel de leeropbrengst als de meerwaarde voor het stagebedrijf.

De tijdsinvestering moet niet alleen als een nood, maar ook als een deugd worden aanzien. Voor de begeleidende docent bevordert dit zijn of haar professionele ontwikkeling wat betreft de kennis van het werkveld. Ze bevordert de overdracht over de ontwikkelingen in het bedrijf en de sector in het algemeen.

Ook aan de zijde van het stagebedrijf kan de begeleiding deel uitmaken van een breder pakket van taken gericht op het zoeken naar oplossingen bij problemen, het implementeren van vernieuwingen, het verkennen van nieuwe markten, enz. Dat draagt bij aan het realiteitsgehalte van de stage. Hoe beter de stage verweven is met de doelstellingen van de onderneming, des te meer rendement de stagebegeleiding zal opleveren.

De korte termijn waarover de stage loopt (11 weken) laat niet altijd toe om een bepaald innovatiedoel volledig af te werken. In dit geval kan na afloop van de stage - en in bijzondere gevallen ook gelijktijdig - een contractopdracht tussen de hogeschool en het bedrijf worden overeengekomen. De opleiding zal in dit kader haar steun verlenen bij het aanvragen van de nodige subsidies als het onderzoek hiervoor in aanmerking komt.

Alexandra De Raeve
Voorzitter van de opleidingscommissie Modetechnologie
5 mei 2010